

Paradigm

Beleid ter bescherming van de klokkenluiders

Doelstelling en opdracht van Paradigm

Paradigm is een instelling van openbaar nut van categorie A, die als opdracht heeft om de digitale strategie van het Gewest voor te bereiden, te beheren en te implementeren en bij het uitvoeren van haar acties toe te zien op de toegankelijkheid van de gebruikers.

Hierbij maakt Paradigm zijn engagement inzake de bescherming van klokkenluiders conform aan de Europese richtlijn 2019/1937 van 23 oktober 2019 inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden en haar omzetting in het Belgisch recht¹.

Paradigm keurt hierbij het huidige beleid voor de bescherming van klokkenluiders goed. Dit document beschrijft de te volgen interne procedure voor het melden van een schending die valt onder het toepassingsveld van voorgemelde teksten, de manier waarop de melding zal worden behandeld en de bescherming die wordt toegekend aan de klokkenluiders en de personen die worden beoogd in het kader van interne meldingen.

I. Wie kan een melding doen?

Binnen Paradigm kan **elke persoon die informatie meldt over schendingen waarvan hij kennis heeft binnen een professionele context** in het kader van dit beleid een melding doen of 'de klok luiden'.

Dat geldt ook voor alle personen die een professionele relatie hebben met Paradigm, met inbegrip van, maar niet beperkt tot:

- Werknemers met een contract van bepaalde of onbepaalde duur en voormalige werknemers;
- Zelfstandige werknemers en voormalige zelfstandige werknemers;
- Consultants en voormalige consultants;
- Aandeelhouders, bestuurders en alle leden van een bestuurs-, directie- of toezichtorgaan;
- Vakbondsafgevaardigden;
- Vrijwilligers en stagiairs, al dan niet bezoldigd;

¹ Gezamenlijk decreet en ordonnantie van 26 april en 16 mei 2019 met betrekking tot de Brusselse ombudsman zoals gewijzigd door het gezamenlijk decreet en ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Franse Gemeenschapscommissie, vergezeld van het Besluit van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 7 december 2023 tot uitvoering van artikel 15, § 2 van voorgemelde gezamenlijke decreten en ordonnanties van 2019, welke teksten de richtlijn van de Europese Unie 2019/1937 van 23 oktober 2019 deels omzetten

- Iedereen die werkt onder het toezicht en de leiding van contractanten, onderaannemers of leveranciers van Paradigm;
- Kandidaten voor een aanwerving in gevallen waarin er informatie over schendingen werd verkregen tijdens de aanwervingsprocedure of tijdens andere precontractuele onderhandelingen.

II. Welke schendingen kunnen worden gemeld?

Kunnen worden gemeld:

1° schendingen die verband houden met de normen met betrekking tot de volgende domeinen:

1. Overheidsopdrachten;
2. Financiële diensten, producten en markten en voorkomen van witwassen van kapitalen en preventie van terrorisme;
3. Veiligheid en conformiteit van de producten;
4. Betrouwbaarheid en veiligheid van alle transportmiddelen;
5. Bescherming van het leefmilieu;
6. Stralingsbescherming en nucleaire veiligheid;
7. Veiligheid van voedingsmiddelen bestemd voor menselijke en dierlijke consumptie, gezondheid en welzijn van de dieren;
- 8 Volksgezondheid;
9. Bescherming van de consument;
10. Bescherming van het privéleven en de persoonsgegevens en veiligheid van de netwerken en informatiesystemen;
11. Strijd tegen de fiscale fraude;
12. Belemmeringen van de strijd tegen de fiscale fraude.

2° schendingen die schade toebrengen aan de financiële belangen van de Unie, waarnaar wordt verwezen in artikel 325 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en die worden vermeld in de relevante maatregelen van de Unie, en eventueel in nationale uitvoeringsmaatregelen;

3° schendingen met betrekking tot de interne markt waarnaar wordt verwezen in artikel 26, lid 2 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, met inbegrip van schendingen op de regels van de Unie inzake mededinging en staatssteun.

Zo kan elke schending of vermoeden van schending van de integriteit in voorgemelde domeinen worde gemeld, zijnde elke handeling of nalatigheid die onrechtmatig is of het doel of de finaliteit van elke rechtsnorm (rechtstreeks toepasbare Europese bepalingen, wetten, ordonnanties, decreten, besluiten, omzendbrieven, interne regels en procedures) ondermijnt die een bedreiging vormt voor het algemene belang of een schending ervan.

Meldingen die niet onder dit beleid vallen:

Zijn uitgesloten van de categorie integriteitschendingen zoals beoogd door de wetgeving ter bescherming van klokkenluiders en worden niet beschermd door dit beleid:

- pesterijen, geweld op het werk en ongewenst seksueel gedrag op het werk; en
- directe of indirecte discriminatie (op grond van leeftijd, seksuele geaardheid, burgerlijke staat, geboorte, vermogen, geloof, levensbeschouwing, politieke of syndicale overtuiging, taal, de huidige of toekomstige gezondheidstoestand, een handicap, een fysieke of genetische eigenschap, geslacht, zwangerschap, bevalling, moederschap, geslachtsverandering, nationaliteit, een zogenaamd ras, huidskleur, afkomst, nationale of etnische afstamming of sociale afkomst).

Onderhavig beleid dekt evenmin klachten over het dienstverband of interpersoonlijke grieven tussen de melder en een andere collega.

Er bestaan specifieke beschermingsprocedures en -organen voor deze categorie meldingen.

III. Hoe een integriteitschending melden via het interne kanaal van Paradigm?

De melding kan worden uitgevoerd op verschillende manieren die intern werden ontwikkeld, uitgewerkt en beheerd, op een veilige manier zodat de vertrouwelijkheid en identiteit van de melder en van elke derde die in de melding wordt vermeld, gewaarborgd worden, en waartoe de toegang voorbehouden wordt tot uitsluitend bevoegde personen (hierna, de 'Vertrouwenspersonen Integriteit' (VPI) of 'meldingsbeheerder'). De samenstelling van de PCI-groep volgt hieronder.

Elk ander niet-gemachtigd personeelslid krijgt geen toegang tot de inhoud van de meldingen.

Men dient op te merken dat **anonieme meldingen worden toegestaan.**

Zo kan je een melding (ook anoniem) doen via een of meerdere van de volgende wegen:

- o E-mailadres: lanceurdalerte@paradigm.brussels
- o Telefonisch:
- o Per briefwisseling: Verzegelde envelop met de melding STRIKT VERTROUWELIJK gericht tot de Groep PCI. Hiervoor wordt een brievenbus ter beschikking gesteld.
- o Via een afspraak (aanvraag tot afspraak via e-mail op het adres hierboven of telefonisch op bovenstaand nummer) met een van de Personen van de Groep PCI.

De PCI-groep van PARADIGM is samengesteld uit de volgende personen:

- Chief Information Security Officer: Alain Houbaille
- Service Head – Administration & Reward: Frédéric Lo Dico
- Service Head – Juridisch: Nassiba Mechedal

De klokkenluider deelt de nuttige feiten, informatie en documenten mee, in welke vorm of drager ook, evenals de elementen die het mogelijk maken contact met hem op te nemen via het formulier als bijlage of op het intranet.

Opdat de Meldingsbeheerder de melding correct kan onderzoeken, moet je hem in de mate van het mogelijke de volgende informatie bezorgen:

- Je relatie met Paradigm (bv. werknemer, leverancier, ...);
- Als je een melding op naam wil doen: je naam en voornaam (niet bij een anonieme melding);
- Een gedetailleerde beschrijving van het incident of de schending, met een antwoord op de volgende vragen:
 - Wat is er gebeurd?
 - Wanneer heeft het incident zich voorgedaan (datum en tijdstip of periode)?
 - Waar heeft het incident zich voorgedaan?
 - Wat was je rol of betrokkenheid bij het incident (bv. getuige slachtoffer, dader)?
- Eventueel informatie over de betrokken personen:
 - Naam en gegevens van de personen die betrokken waren bij het incident;
 - Naam en gegevens van de personen die getuigen waren van het incident of die er mogelijk meer informatie over hebben;
- Eventueel informatie over eerdere gelijkaardige schendingen of incidenten met betrekking tot de persoon/personen die in de melding aan bod komen;

De melding kan gepaard gaan met eventuele bewijsstukken of nuttige documenten indien het interne kanaal voor de melding dat toestaat, waarbij het belangrijk is te weten dat er verschillende interne meldingsmiddelen mogen worden gebruikt voor eenzelfde melding met vermelding van het dossiernummer dat bij de eerste melding werd opgegeven.

IV. Follow-up van de meldingen

Ontvangst en behandeling van de meldingen:

Elke melding via bovenstaande wegen wordt in ontvangst genomen en behandeld door de Vertrouwenspersoon Integriteit die ze vertrouwelijk zal behandelen.

Ontvangstbevestiging en feedback:

Na ontvangst van de melding zal de Vertrouwenspersoon Integriteit aan de melder het volgende bezorgen:

- Een ontvangstbevestiging van de melding, met een korte beschrijving van de volgende stappen en de mededeling of de melding al dan niet in aanmerking komt voor 'bescherming' in de zin van de van toepassing zijnde teksten², en eventueel ook de identiteit van de Meldingsbeheerder, binnen de 7 dagen na de ontvangst van de

² Ter herinnering: Europese richtlijn 2019/1937 van 23 oktober 2019 betreffende de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht in de publieke sector melden en de omzetting ervan in het Belgisch recht, namelijk de wet van 28 november 2022 betreffende de bescherming van melders van inbreuken op het Unie- of nationale recht vastgesteld binnen een juridische entiteit in de private sector en de publieke sector, en het gezamenlijk decreet en ordonnantie van de GGC-COCOF van 27 april 2023 tot wijziging van het gezamenlijk decreet en ordonnantie van 26 april en 16 mei 2019 met betrekking tot de Brusselse ombudsman, samen met het besluit van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 7 december 2023 tot uitvoering van artikel 15, § 2 van voorgemelde gezamenlijke decreten en ordonnanties van 2019.

schriftelijke melding of van het bewijs van de mondelinge melding die bij de melding wordt gevoegd.

- Feedback over de gevolgen die aan de melding worden gegeven, binnen een termijn van 3 maanden te rekenen vanaf de ontvangstbevestiging: De gevolgen die aan de melding worden gegeven, kunnen zijn:
 - Onontvankelijk (indien de elementen in het bezit van de Meldingsbeheerder niet volstaan om aan te tonen dat de vermoedelijke integriteitschending werd begaan)
 - Openen van een intern onderzoek (indien de elementen in het bezit van de Meldingsbeheerder het mogelijk maken om aan te tonen dat de vermoedelijke integriteitschending mogelijk werd begaan);
 - Doorsturen naar de bevoegde dienst bij de Brusselse Ombudsman indien de bevoegde interne dienst niet over voldoende onderzoeksmiddelen beschikt of bij een risico op belangenconflicten of inmenging.

Informatie over het resultaat van het onderzoek: Indien er een onderzoek werd geopend na het onderzoek zal de Vertrouwenspersoon Integriteit de melder op de hoogte brengen van het resultaat van het onderzoek en zullen de personen met wie contact werd opgenomen in het kader van het onderzoek op de hoogte worden gebracht van het einde van het onderzoek. Het onderzoek wordt afgesloten ten laatste 3 maanden na de beslissing tot opening van een onderzoek (behoudens een bijkomende termijn van maximaal 9 maanden wegens gegronde redenen).

Je kunt op elk moment, op initiatief of verzoek van de Meldingsbeheerder, mondeling of schriftelijk, extra uitleg bezorgen over de vermoedelijke gemelde integriteitschending. Elke persoon die als geschikt wordt geacht kan worden gehoord, met recht op bijstand door een advocaat of vakbondsvertegenwoordiger.

Er wordt op gewezen dat de Meldingsbeheerder gehouden is tot een zorgvuldige opvolging, met inbegrip van de anonieme meldingen. Er wordt tevens op gewezen dat de wetgever de Meldingsbeheerder gemachtigd heeft om vertrouwelijke informatie mee te delen teneinde feedback mogelijk te maken, zoals eerder vermeld.

Indien de gedane melding niet valt onder onderhavig beleid, word je doorgestuurd naar de bevoegde instanties. Je wordt daar van tevoren van op de hoogte gebracht en krijgt de mogelijkheid om binnen de kortst mogelijke termijnen verzet aan te tekenen indien u over een geldige reden beschikt.

Opslag van de melding:

De Meldingsbeheerder bewaart de meldingen in een speciaal daartoe bestemd register dat intern op vertrouwelijke wijze wordt bewaard en waarvan de beveiligde toegang beperkt wordt tot bevoegde personen, teneinde de vertrouwelijkheidsvereisten te kunnen naleven. De meldingen worden 10 jaar lang bewaard, te rekenen vanaf de sluiting van de meldingsprocedure, volgens de wettelijk vereiste vormen.

V. Voorwaarden voor ontvankelijkheid van de melding

Om te kunnen genieten van de bescherming als klokkenluider, moet je aan de volgende voorwaarden beantwoorden:

- ✓ Gegronde redenen hebben om te geloven in de waarachtigheid van de gemelde gegevens; en
- ✓ De meldingsprocedure hebben gevolgd zoals opgenomen in de hierboven vermelde regelgeving met betrekking tot klokkenluiders.

We vestigen je aandacht op het feit dat de persoon die bewust aan de basis ligt van kwaadwillige of foutieve meldingen zich blootstelt aan disciplinaire en/of strafrechtelijke sancties.

VI. Draagwijdte van de bescherming van klokkenluiders

Bescherming tegen elke vorm van represailles:

De klokkenluider geniet van bescherming tegen **elke vorm van represailles, met inbegrip van dreigingen met en pogingen tot represailles**, waaronder de volgende vormen: ontslag, degradatie of weigering van bevordering, intimidatie en het plaatsen op een zwarte lijst, schorsing, overdracht van taken, wijziging van werkplek, loonvermindering, wijziging van werkuren, onthouden van opleiding, negatieve prestatiebeoordeling of werkreferentie, het opleggen of toepassen van disciplinaire maatregelen, een berisping of andere sanctie, waaronder een financiële sanctie, dwang, intimidatie, pesterijen of uitsluiting, discriminatie, niet-verlenging of vervroegde beëindiging van een tijdelijke arbeidsovereenkomst, vroegtijdige beëindiging of opzegging van een contract voor de levering van goederen of diensten, intrekking van een licentie of vergunning, ...

Ook in het geval van een anonieme melding ben je beschermd indien je identiteit achteraf wordt bekendgemaakt en je het slachtoffer wordt van represailles.

Indien je een melding hebt gedaan en in aanmerking komt voor de bescherming waarvan sprake in deze paragraaf, ligt de bewijslast dat het niet om represailles gaat en dat een dergelijke maatregel gerechtvaardigd is en geen verband houdt met het feit dat de betrokken persoon een melding heeft gedaan, bij de werkgever.

Bescherming van de identiteit van de klokkenluider:

De Meldingsbeheerder leeft **het verbod na op directe of indirecte verspreiding van alle informatie die het mogelijk maakt de identiteit van de klokkenluider te achterhalen**. In dat opzicht staat de Meldingsbeheerder in voor de vertrouwelijkheid van je identiteit en van alle andere informatie op basis waarvan je identiteit direct of indirect kan worden afgeleid.

Behoudens je uitdrukkelijke instemming mag de Meldingsbeheerder je identiteit niet bekendmaken aan andere personen dat gemachtigde personeelsleden die bevoegd zijn voor het ontvangen van meldingen of voor de opvolging ervan.

Er wordt op gewezen dat je identiteit kan worden bekendgemaakt indien het gaat om een noodzakelijke en evenredige verplichting in het kader van een onderzoek, met name met het oog op de bescherming van de rechten van de verdediging van de betrokkene op wie de bekendmaking betrekking heeft. Je wordt van tevoren schriftelijk op de hoogte gebracht van de bekendmaking en de redenen ervoor, behalve indien die informatie een onderzoek, vervolging of lopende gerechtelijke procedure in gevaar kan brengen.

Bescherming van persoonsgegevens:

De Meldingsbeheerder staat in voor de **bescherming van je persoonsgegevens**.

Er wordt op gewezen dat de verwerkingsverantwoordelijke het recht op toegang tot de gegevens kan beperken van elke persoon die betrokken is bij de melding, op wie de melding is gericht en/of die betrokken is bij de opvolging van de melding, teneinde te waarborgen 1) de doeltreffendheid van het onderzoek, de opsporing of de gerechtelijke procedure en 2) de rechten en vrijheden van de auteur van de melding te beschermen.

Elke weigering/beperking van de toegang evenals de redenen daarvoor worden je zo snel mogelijk meegedeeld, behalve indien daardoor 1) de doeltreffendheid van het onderzoek, de opsporing of de gerechtelijke procedure en 2) de bescherming van de rechten en vrijheden van de auteur van de melding in gevaar kunnen komen.

Als je van mening bent dat de instelling waarop de melding betrekking heeft je persoonsgegevens niet voldoende beschermt, kan je je richten tot de **Functionaris voor gegevensbescherming** (Persstraat 35, 1000 Brussel - - dpo@apd-gba.be).

Je kunt ook een klacht indienen bij de **Gegevensbeschermingsautoriteit** (Persstraat 35, 1000 Brussel - Tel. +32 2 274 48 00 – Fax. + 32 2 274 48 35 – contact@apd-gba.be).

Vraag om onder bescherming van de Ombudsman te worden geplaatst:

Als klokkenluider kun je bij de Meldingsbeheerder een aanvraag indienen om onder bescherming van de Ombudsman te worden geplaatst als je bang bent dat de instelling waarop je melding betrekking heeft, je bescherming niet kan garanderen.

VII. Steunmaatregelen

Als klokkenluider heb je recht op:

- onafhankelijke informatie en advies, evenals
- juridische bijstand, in overeenstemming met de Europese regels in het kader van in strafprocedures en in grensoverschrijdende civiele procedures.

In België gebeurt de informatie, begeleiding en ondersteuning gebeuren via de tussenkomst van de volgende instanties (waarvan je de gegevens vindt onder punt VIII):

- De Brusselse ombudsvrouw: zij onderzoekt de meldingen van elk personeelslid van de Brusselse administratie die op de hoogte is van een integriteitschending die schade toebrengt aan het openbaar belang.
- De federale ombudsman: hij treedt op als federaal coördinator van de externe meldingen.
- Het Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de Rechten van de Mens (FIRM): dat bezorgt de klokkenluiders professionele, juridische en psychologische ondersteuning.

VIII. Externe meldingskanalen

Er wordt op gewezen dat er externe meldingskanalen bestaan.

In dat opzicht kan je je richten tot de volgende autoriteiten:

➤ **De Brusselse Ombudsvrouw:**

[Ombuds Brussel](#)

Oud Korenhuisplein 1

1000 Brussel

[Beveiligd portaal](#)

Telefoon: +32 2 549 67 00

E-mail : integrite@ombuds.brussels

Afspraak (via e-mail of telefonisch)

➤ **De Federale Ombudsmannen** - die de meldingen doorgeven aan de bevoegde overheid

[Federale ombudsmannen](#)

Leuvenstraat 48, bus 6

1000 Brussel

Telefoon: 0800 99 961 of +32 2 289 27 27

[E-mail](#)

➤ **Het Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de Rechten van de Mens (FIRM)** - het centrale informatiepunt voor de bescherming van klokkenluiders:

[FIRM](#)

Leuvenstraat 48

1000 Brussel

[E-mail](#)